

11. Al-Fadhli R. Tubal disease in relation to infertility. In: Falcone., Hurd W.W. ed. / R. Al-Fadhli, T. Tulandi // Clinical Reproductive Medicine and Surgery. PA: Elsevier. – 2008. – P. 697–709.
12. Etarzevski A. Fertili of women after microsurgical resection of intraperitoneal adhesions of uterine adnexa / Ginecol. Pol. 2005. V. 66. N. 8. – P. 469-472.
13. Evers J.L.H. Female subfertility / J.L.H. Evers // Lancet. – 2007. – № 360. – P. 151–159.
14. Perry JD, Hullet LT. The role of home trainers in Kegel's Exercise Program for the treatment of incontinence. Ostomy. Wound Management. – 1990; 30: 51.
15. Radwan J. Epidemiologia niepłodności. (W) Niepłodność i rozród wspomagany. Red. Radwan J., Wołczyński S., Termedia Wydawnictwa Medyczne, Poznań, 2011, str. 11–14.

УДК 796.01:378.14

Будинкевич С. Н., Михайловський О. Б.
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

АКМЕОЛОГІЧНІ ЦІННОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

У статті розкрито зміст поняття акмеологія, визначено етапність формування акмеологічних цінностей у майбутніх учителів фізичної культури. Проаналізовано основні напрямки акмеологічного підходу у формуванні професійної майстерності студентів під час навчання у ВНЗ.

Ключові слова: акмеологія, акмеологічні цінності, фахівець фізичного виховання, студент, учитель фізичної культури.

Будинкевич С.Н., Михайловський О.Б. Акмеологические ценности будущих учителей физической культуры как основа профессионального мастерства. В статье раскрыто содержание понятия акмеология, определена этапность формирования акмеологических ценностей у будущих учителей физической культуры. Проанализированы основные направления акмеологического подхода в формировании профессионального мастерства студентов во время обучения в вузе.

Ключевые слова: акмеология, акмеологические ценности, специалист физического воспитания, студент, учитель физической культуры.

Budynevych S., Michailovskiy O. Acmeological value of future teachers of physical education as a basis of professional skills. The article deals with the concept of content acmeology defined stages of formation acmeological values of future teachers of physical education. The basic directions acmeological approach in shaping the professional skills of students while studying at university. The place acmeological values in the professional skills of teachers of physical culture. The paper to solve the basic problem, the method of research, namely, analysis and synthesis of psycho-pedagogical and educational materials. Acmeological values are key to the educational process at the university, as acmeology comes from the fact that the top man of professionalism achieved independently or under expert guidance, their methods are divided into research and scientific and practical. Latest in physical education and sport are important because professionalism is achieved by translating scientific methods in practice. To become a professional teacher of physical education, sformuvani must have the appropriate skills, differentiated master certain knowledge base and skills, learn how to address and creatively apply them in their future practice teacher of physical culture.

Key words: acmeology, acmeological values, specialist physical education, student, teacher of physical culture.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. В Україні відбуваються докорінні зміни в соціально-економічному, духовному розвитку держави, які потребують підготовки вчителя нової генерації. Реалізація цього завдання зумовлена глибокими змінами в системі та структурі вищої освіти, а також необхідністю інтеграції національної освіти в європейський освітній простір. Криза в країні розкрила та загострила результати бездіяльності останніх років, особливо очевидні вони в сфері фізичного виховання та спорту, а саме фізичний стан молоді, за результатами медичного огляду допризовних комісій – незадовільний. Ефективність процесу підготовки фахівців фізичного виховання та спорту залежить від орієнтованості на освоєння педагогічної професії, поєднаної з особистісними інтересами і почуттям життєвого покликання. Серед нових наукових напрямів, що дозволяють якісно здійснювати підготовку і перепідготовку кадрів зокрема в галузі фізичного виховання, спорту та здоров'я людини, з позицій сьогодення, на думку Г.Х. Яворської, є акмеологічний підхід [8]. Акмеологія – (від грецьк. акте – пік, вершина, вища ступінь чого-небудь) – галузь наукового знання, комплекс наукових дисциплін, об'єктом вивчення яких є людина в динаміці самоактуалізації її творчого потенціалу, саморозвитку, самовдосконалення, самовизначення в різних життєвих сферах самореалізації, в тому числі в освіті, самостійній професійній діяльності, системі підвищення кваліфікації [2].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У сучасному науковому світі проблема взаємозв'язку об'єктивних і суб'єктивних компонентів розвитку людини в освітньому середовищі є досить актуальним питанням серед дослідників. Важливий внесок в створення нової науки, що поєднала природні, суспільні, гуманітарні напрями наукового пізнання, та зосередила б увагу на вивченні індивідуальних, особистісних, суб'єктно-діяльнісних характеристик фізично та психічно зрілої людини та одночасно із цим займалася б з'ясуванням об'єктивних і суб'єктивних умов, які б дозволили людині найбільш повно проявити себе у житті, зробив Б.Г. Ананьєв і цей напрямок дослідження вчений назвав акмеологією [1]. Його послідовниками були (О.О. Бодалев, А.О. Деркач, Н.В. Кузьміна, Є.Ф. Рибалко, та ін.). Також свою увагу зосередили на аспектах акмеології сучасні науковці (А. А. Деркач, О. В. Москаленко, В. А. Пятин, В. Н. Зазикін та ін.) [5]. На сьогоднішній день в силу гетерохроності розвитку акмеологічних знань найбільшого зацікавлення отримали дослідження розвитку людини як суб'єкта праці, загальних та

індивідуальних закономірностей і феноменів розвитку професіоналізму особистості і діяльності, тому на даному етапі акмеологія виступає перш за все як наука про професіоналізм. Таким чином, існує проблема формування акмеологічних цінностей майбутніх учителів фізичної культури і дослідження даного питання є актуальним.

Мета дослідження – визначити місце акмеологічних цінностей у професійній майстерності майбутнього вчителя фізичної культури. **Метод дослідження** – аналіз і узагальнення психолого-педагогічної та навчально-методичної літератури.

Виклад основного матеріалу. Акмеологія шукає вершини на схрещенні процесів онтогенезу і соціогенезу людини, вивчає суб'єктивні й об'єктивні фактори досягнення вершин у життєдіяльності людини в її особистісному та професійному розвитку. Важливим є те, що акмеологія взаємодіє з широким колом наук, які так чи інакше вивчають людину, її життя та діяльність, їх взаємодія визначає наукові методологічні підходи в акмеології [3]. Самоорганізація людини до вершини своїх можливостей виглядає як багатоетапний процес. В загальному складається із процесів самопідготовки і самоорганізації. Самопідготовка складається із самоосвіти та самовиховання. На цих етапах людиною формується творчий потенціал. Внесок самоосвіти в цей процес передбачає умови знань, вмінь і навичок які не передбачені офіційною системою освіти, які необхідні особисто для досягнення мети. Самовиховання – це формування в людини певних якостей, які не завжди відповідають тому соціальному середовищу в якому відбувається виховання людини. Після того, як у людини сформовані необхідні для роботи та життя знання, вміння навички в системі моральних орієнтирів, починається процес самореалізації [4]. Самореалізація включає – самовираження та самоствердження.

Самовираження – це послідовний рух до вершини професійної майстерності. На даному етапі людина проявляє себе як творець своїх цінностей. На думку дослідників одними із важливих чинників акмеологічних цінностей у фізичному вихованні та спорті є віра в свої можливості та постійна праця над зростанням своїх можливостей (гармонійний розвиток здорового організму людини, розвиток фізичних, професійно-педагогічних, морально-вольових та загальнолюдських якостей, вивчення та вдосконалення навичок, творчий підхід у вирішенні завдань). Саме вміння фахівців мотивувати до занять фізичною культурою і спортом, формувати та вдосконалювати знання, вміння та навички, як освітньо-оздоровчої скерованості так і до здобуття найвищих досягнень у спорті, важають професійною майстерністю в даній галузі [5, 7]. Зробивши аналіз праць дослідників А.А. Деркача [4], Н.В. Кузьміної [6] присвячених вивченню акмеології, визначено що, процес формування акмеологічних цінностей має певну етапність:

1) накопичення певної системи знань про акмеологічні цінності, усвідомлення їх значущості в житті кожної особистості і професійній діяльності, тобто їх мотиваційний і гностичний компонент;

2) розвиток емоційної сфери майбутнього учителя фізичної культури, формування світогляду орієнтованого на основні акме-цінностей мають фізичні можливості, творче мислення, активну життєву позицію; розвинуті загальні інтелектуальні здібності; здатність орієнтуватися в інформації, що швидко накопичується та креативну здатність до певних видів професійної діяльності;

3) моделювання поведінки з орієнтацією на акмеологічні ідеали – досягнення вершини, вищого ступеня досягнень у галузі фізичного виховання, спорту та здоров'я людини.

Зазначимо, щоб досягнути високого рівня професіоналізму майбутній фахівець фізичного виховання та спорту має проявляти себе: а) ерудитом; б) спеціалістом за покликанням; в) майстром; г) гуманістом; д) діагностом; е) самодіагностом; є) новатором; ж) готовим до співпраці; з) дослідником, вивчених акмеологічних технологій переходу від рівня професіоналізму особистого до формування розвитку досягнень в інших [5].

Слід зазначити, що акмеологія в фізичному вихованні та спорті визначає наступне:

1. ріст як індивідуально обраного студентом шляху досягнення професіоналізму так і колективного моделювання, концептуально-порівняльного та структурно-системного аналізу;

2. шляхи подолання професійної деформації особистості студента (емоційного вигорання і професійного насичення та виснаження).

Науковці виділяють наступне:

а) закономірності і досягнення не лише індивідуальної, але й колективної діяльності, пов'язаної з вирішенням завдань фізичного виховання та спорту;

б) дослідження процесів поетапного становлення фахівця фізичного виховання та спорту до найвищих досягнень в певному виді спорту;

в) мотивація професійних досягнень в педагогічній діяльності;

г) шляхи досягнення професіоналізму в галузі фізичного виховання, спорту та здоров'я людини.

При застосуванні мотивації до акмеологічних цінностей акцент переноситься на особистість студента, що обумовлюється індивідуалізацією навчання, чи так званий особистісний підхід, оскільки оволодівши великим багажем знань у певній галузі, оцінити значущість здатна особистість розвинена орієнтована на високі цінності та ідеали.

Для реалізації акмеологічного підходу у формуванні професійної майстерності студентів під час навчання у ВНЗ слід зважати на наступні конструктивні взаємозалежні елементи:

– сучасна наука є найважливішим засобом ефективної життєдіяльності людини, тому матеріали дисциплін повинні мати для студентів пізнавальну, естетичну, моральну і практичну цінність;

– створення мотивації до досягнення успіху студента під час професійно-педагогічної підготовки забезпечить позитивні емоційні зміни в ставлення до майбутньої професії;

– педагог повинен формувати у студента цінності відповідного світогляду, які будуть сприяти навчанню та розкриватимуть шляхи до досягнення успіху найвищих акме-результатів;

– становлення умов до розвитку особистості студентів, мають бути педагогічна технологія, педагогічне спостереження та педагогічна оцінка. Щоб досягти сформованості даних цінностей в майбутніх учителів фізичної культури необхідне відображення цих цінностей, не лише в свідомості суб'єктів, але і внутрішнє рішення їх сприйняття, або не сприйняття, тобто

наявність активної позиції особистості студента. Також необхідне усвідомлення певного знання на конкретних прикладах, безперечно сприятиме більш глибокому засвоєнню його сутності;

– стимулювання до заохочення оволодіння знаннями, вміннями та навичками, а також до постійного створення прагнення до вдосконалення у своїй галузі [3].

Вплив акмеологічних тенденцій виявляється в зміні таких структурних компонентів у фізичному вихованні та спорті, як мета, зміст, форми та засоби освітньо-виховної діяльності, а саме перехід від репродуктивного навчання до продуктивного, самоствердження особистості, творча спрямованість навчального процесу, перехід від регламентовано-контрольних способів організації навчального процесу до активно-розвиваючих, наступність та неперервність освіти до зростання професійної майстерності [4, 7].

ВИСНОВОК

Акмеологічні цінності є ключовими у навчально-виховному процесі у ВНЗ на факультеті фізичного виховання, оскільки акмеологія виходить із того, що вершина професіоналізму людини досягається самостійно, або під керівництвом фахівця, їх методи поділяються на науково-дослідні і науково-практичні. Останні у фізичному вихованні та спорті є найважливішими, оскільки професіоналізм в даній галузі досягається за рахунок перетворення наукових методів у практичні.

Щоб стати професійнолом у фізичному вихованні та спорті майбутній учитель фізичної культури, повинен сформувати відповідні здібності, диференційовано оволодіти певною базою знань, умінь та навичок, навчитись адресне і творчо їх застосовувати у практичній діяльності, а ще не зупинятись на досягнутому – постійно розвиватись та самовдосконалюватись.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ананьев Б.Г. Проблемы комплексного изучения развития интеллекта личности // Человек и общество: Ученые записки. Л., 1973. Вып. 13. - С. 3-7.
2. Данилова Г.С. Акмеологічний підхід в становленні й професійному розвитку методиста в системі післядипломної освіти // Рідна школа. – 2002. – № 12. – С. 38-40.
3. Данилова Г.С. Акмеологічна модель педагога в XXI столітті // Рідна школа. – 2003. – №6. – С. 6-9.
4. Деркач А.А. Акмеология: Учебное пособие / Сост.: А. Деркач., В. Зазыкин. – СПб.: Питер, 2003. – 256 с.
5. Деркач А.А. Акмеологические основы профессионального самосознания личности: Учебное пособие / Сост.: А.А. Деркач, О.В. Москаленко, В.А. Пятин и др.). – Астрахань, 2000. – 330 с.
6. Kuzmina N. Akmeology education's subject // Akmeology problems of teachers training. – Moscow – Shua, 1998. – P. 5-22.
7. Sitnykov A.P. Akmeology training: Theory. Methodic. Psychology technologic – Moscow, 1996. – 428p.
8. Yavorska G. Akmeology – science of XXI century: psychology problems of akmeology // Native school – 2004. - № 9. – P. 11-21

УДК [37.015.31:17.022.1]:796.011.3-057.875

Василюк В.М.
Рівненський державний гуманітарний університет

ВПЛИВ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ТА ЖИТТЄВИХ ПРІОРИТЕТІВ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Стаття присвячена дослідженню ціннісних орієнтацій життєвих пріоритетів сучасної студентської молоді. Прослідковано вплив фізкультурно-спортивної діяльності на формування системи ціннісних орієнтацій та гуманістичного світогляду молодого покоління.

Ключові слова: фізична культура, спорт, особистість, ціннісні орієнтації, дослідження, студентська молодь, світогляд.

Василюк В. Влияние физкультурно-спортивной деятельности на формирование ценностных ориентаций и жизненных приоритетов современной студенческой молодежи. *Статья посвящена исследованию ценностных ориентаций, жизненных приоритетов современной студенческой молодежи. Проследжено влияние физкультурно-спортивной деятельности на формирование системы ценностных ориентаций и гуманистического мировоззрения молодого поколения.*

Ключевые слова: физическая культура, спорт, личность, ценностные ориентации, исследования, студенты, мировоззрение.

Vasylyuk Basil. Influence of sports activities on the formation of values and priorities in life of modern students. *Among various issues related to the national system of physical culture and sports, remains a problem raising the spiritual potential of the nation, especially the younger generation of students. The aim of the work was to clarify the impact of sports activity on the formation of the system values and life priorities of today's youth. Sports activities for students represent one of the ways in which young people can show their excellence using physical abilities to achieve certain results. Thus, the study of value orientations and life priorities of today's youth is very timely as research results can provide guidance in working with young people at different levels. Our data indicate that there is a positive impact of sports activity on the formation of the best traits of personality. Basic human values are inextricably linked with the essence of sport, turning it into a mechanism broadcasting and distribution of ideas of peace, tolerance and respect for opponents, regardless of ethnic, cultural, religious and other differences. Importance spiritual values will only in the interconnection the relationship of all values in a system of spirituality that form the essence of personality and its society in transition. Thus, physical culture and sport can be seen as a powerful means of humanistic education and formation of harmoniously developed personality.*

Key words: physical education, sports, personality, values, study, college students, worldview.